

Народна банка Србије

PREGLAD DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

24–28.jun 2024.

Sektor za monetarne i devizne operacije
Odeljenje za devizne rezerve
Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Jun 2024.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 28. 6. 2024.	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	5.460,48	-0,08%	24,20%
Dow Jones Industrial	SAD	39.118,86	-0,08%	14,64%
NASDAQ	SAD	17.732,60	0,24%	30,47%
Dax 30	Nemačka	18.235,45	0,40%	14,35%
CAC 40	Francuska	7.479,40	-1,96%	2,28%
FTSE 100	Velika Britanija	8.164,12	-0,89%	9,27%
NIKKEI 225	Japan	39.583,08	2,56%	19,10%
Shanghai Composite	Kina	2.967,40	-1,03%	-6,76%

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	1w	YoY	1w		YoY		
EUR/USD	1,0716	0,22%	-1,43%	USD/EUR	0,9332	-0,21%	1,45%
EUR/GBP	0,8477	0,20%	-1,57%	USD/GBP	0,7910	-0,03%	-0,14%
EUR/CHF	0,9628	0,69%	-1,47%	USD/CHF	0,8985	0,47%	-0,06%
EUR/JPY	172,37	1,08%	9,47%	USD/JPY	160,85	0,86%	11,05%
EUR/CAD	1,4655	0,00%	1,74%	USD/CAD	1,3675	-0,23%	3,21%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

	Nivo prinosa	Promena u b.p.		
		1w	YoY	
Nemačka	2y	2,83%	4,6	-36,8
	10y	2,50%	8,9	8,1
Francuska	2y	3,12%	3,6	-23,4
	10y	3,26%	10,1	31,5
Španija	2y	3,15%	3,1	-31,9
	10y	3,42%	13,2	1,3
Italija	2y	3,40%	4,6	-46,1
	10y	4,07%	13,0	-2,4
UK	2y	4,26%	4,6	-97,0
	10y	4,20%	9,0	-17,9
SAD	2y	4,79%	5,8	-6,7
	10y	4,40%	14,0	55,9
Kanada	2y	3,88%	9,4	-78,1
	10y	3,50%	15,6	14,2
Japan	2y	0,36%	6,0	43,3
	10y	1,05%	8,1	66,6

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	3,66%	-0,8	25,6	5,33%	2,0	27,0	5,20%	0,0	27,2	1,22%	1,2	-49,3
1M	3,63%	3,2	21,7	5,34%	-0,8	22,4	5,21%	0,2	27,2	1,37%	-6,4	-13,9
3M	3,71%	2,5	12,4	5,32%	-2,0	7,8	5,13%	-0,5	-13,1	1,43%	-2,0	-2,3
6M	3,68%	-0,9	-21,0	5,25%	-2,1	-9,1	5,07%	1,4	-58,4	1,55%	-2,3	33,6
12M	3,58%	-4,4	-52,5	5,04%	-1,2	-25,9	4,91%	5,2	-110,3	1,64%	-1,0	94,1

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti;

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T3 (u %)
Evropska centralna banka	3,75*	-0,25	6. 6. 2024.	18. 7. 2024.	3,50
Federalne rezerve SAD	5,25–5,50	0,25	26. 7. 2023.	31. 7. 2024.	5,00–5,25
Banka Engleske	5,25	0,25	3. 8. 2023.	1. 8. 2024.	5,00
Banka Kanade	4,75	-0,25	5. 6. 2024.	24. 7. 2024.	4,50
Narodna banka Švajcarske	1,25	-0,25	20. 6. 2024.	26. 9. 2024.	1,00

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 4,25%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je ojačao za 0,22% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1,0666 do 1,0746 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,0682 do 1,0728 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Glavni fokus tržišnih učesnika tokom posmatranog perioda bio je usmeren na objavu podataka o *PCE* deflatoru u SAD, koji može da ukaže na putanju kretanja monetarne politike FED-a.

U ponedeljak je evro ojačao prema dolaru iako je objavljeni *IFO* indeks poslovne klime u Nemačkoj smanjen sa 89,3 na 88,6, dok se očekivao rast na 89,6. Komponenta procene trenutne situacije zadržana je na 88,3, dok je komponenta očekivanja za narednih šest meseci smanjena sa 90,3 na 89,0. Kurs EUR/USD se na kraju dana našao na nivou od 1,0728 američkih dolara za evro, što ujedno predstavlja najvišu vrednost na zatvaranju tokom posmatrane nedelje.

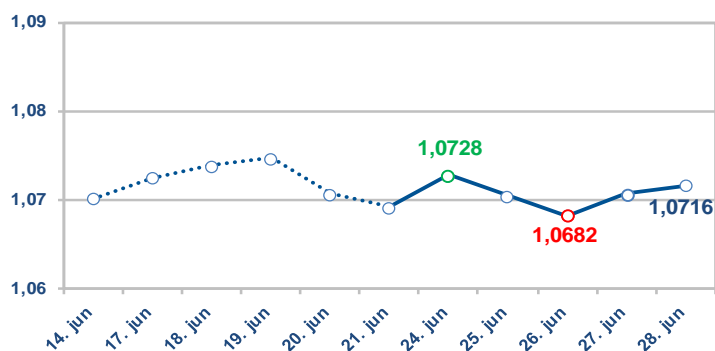
U utorak je dolar ojačao prema evru, nakon komentara člana Odbora guvernera FED-a Bouman, koja je rekla da trenutno nije pravi trenutak da se otpočne sa ublažavanjem monetarne politike i dodala da će zadržati oprezni pristup, usled postojanja rizika i neizvesnosti u vezi s daljim razvojem ekonomske situacije. Krajem dana je objavljen indeks poverenja potrošača u SAD, koji je smanjen sa 101,3 u maju na 100,4 u junu. Međutim, ovaj podatak nije značajno uticao na kretanje valutnog para.

U izveštajnom periodu evro ojačao prema dolaru za 0,22%

Narednog dana je nastavljeno jačanje dolara prema evru. Tokom dana je objavljen *Gfk* indeks poverenja potrošača u Nemačkoj, koji je u julu smanjen sa -21,0 na -21,8, dok se očekivalo da se poveća na -19,5.

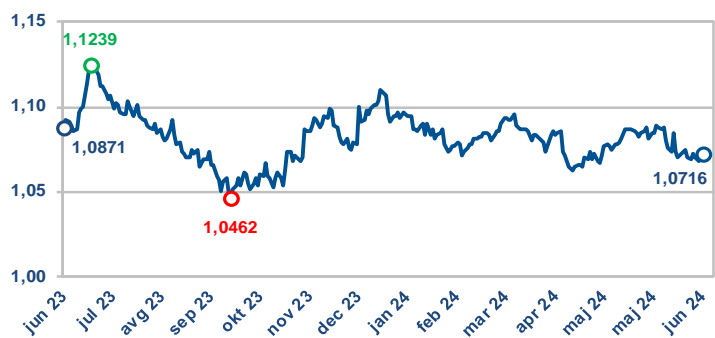
U četvrtak je dolar oslabio prema evru nakon što su objavljeni podaci bili lošiji od očekivanja. Broj nezaposlenih koji se kontinuirano prijavljuju za pomoć tokom nedelje koja se završila 15. juna povećan je, osmu nedelju zaredom, sa 1,821 mln na 1,839 mln (očekivano 1,810 mln). S druge strane, broj novih prijava za naknade u slučaju nezaposlenosti, tokom nedelje koja se završila 22. juna, smanjen je sa 239 hiljada na 233 hiljade (očekivano 235 hiljade). Stopa rasta BDP-a u SAD, prema trećoj proceni, u prvom tromesečju 2024. godine iznosila je 1,4% u odnosu na prethodno tromesečje (anualizovano), u skladu sa očekivanjima, nakon 1,3% prema drugoj proceni i nakon rasta od 3,4% u četvrtom tromesečju 2023. godine. Lična potrošnja, koja čini najveći deo BDP-a, povećana je za 1,5%, ispod očekivanja i podatka iz druge procene (oba su iznosila 2,0%). Porudžbine trajnih dobara u SAD, prema preliminarnim podacima za maj, povećane su za 0,1% u odnosu na prethodni mesec, nakon rasta od 0,2% u aprilu (revidirano sa 0,6%). Porudžbine kapitalnih dobara bez sektora odbrane smanjene su za 0,6%, čime su zabeležile najveći pad od početka godine (očekivano 0,1%, prethodno 0,3%), dok su isporuke kapitalnih dobara, koje ulaze u obračun BDP-a, smanjene za 0,5% (očekivano 0,2%, prethodno 0,4%).

1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

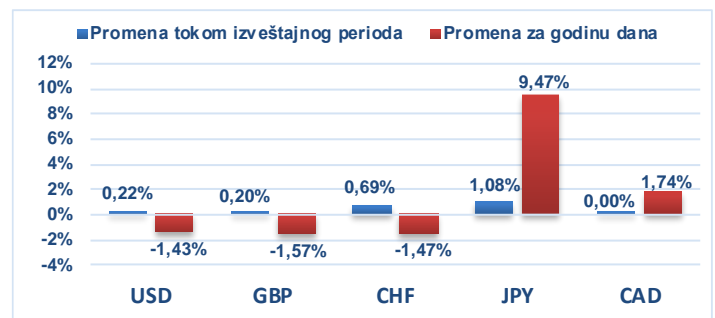
Izvor: Bloomberg.

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

Izvor: Bloomberg.

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Izvor: Bloomberg.

Poslednjeg dana kurs EUR/USD je bio volatilan tokom dana, međutim na dnevnom nivou je ipak zabeležio rast. Objavljena je anketa potrošača, koju sprovodi ECB, prema kojoj su medijalna očekivanja inflacije za narednu godinu dana u maju smanjena sa 2,9% na 2,8%, dok su inflatorna očekivanja za naredne tri godine smanjena sa 2,4% na 2,3%. *PCE* deflator u SAD u maju ostao je nepromenjen na mesečnom nivou (nakon 0,3% u aprilu), dok je na godišnjem nivou stopa rasta iznosila 2,6% (nakon 2,7% u aprilu), čime se našla na najnižem nivou od marta 2021. godine.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,0716 američkih dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Tokom izveštajnog perioda prinosi državnih obveznica SAD povećani su na ročnostima dužim od dve godine, dok su na kraćim ročnostima ostali skoro nepromenjeni. Prinos dvogodišnje obveznice povećan je za oko 6 b.p., na 4,79%, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za 14,0 b.p., na 4,40%.

Podaci objavljeni tokom izveštajnog perioda ukazali su na usporavanje potrošnje stanovništva, kako visoke kamatne stope FED-a sve više utiču na američke potrošače. Očekuje se da privredni rast dalje uspori, pošto se privreda SAD velikim delom oslanja na ličnu potrošnju. Pored toga, podaci o inflaciji bili su najvećim delom u skladu sa očekivanjima, ukazujući na nastavak procesa dezinflacije.

PCE deflator u SAD u maju ostao je nepromenjen u odnosu na prethodni mesec, nakon rasta od 0,3% u aprilu. Stopa rasta u odnosu na isti mesec prethodne godine iznosila je 2,6%, čime se našla na najnižem nivou od marta 2021. godine, nakon 2,7% s kraja prethodnog meseca. Bazni PCE indeks, koji predstavlja pokazatelj inflacije kome FED pridaje naročitu važnost, u maju je povećan za 0,1% u odnosu na prethodni mesec, čime je zabeležen rast najsporijim tempom u prethodnih šest meseci, nakon rasta od 0,3% u aprilu. Rast ovog pokazatelja za poslednju godinu dana iznosio je 2,6%, nakon 2,8% s kraja prethodnog meseca. Lična potrošnja u SAD u maju je porasla za 0,2% (očekivano 0,3%), nakon rasta od 0,1% u aprilu. Realna potrošnja je povećana za 0,3% u odnosu na prethodni mesec, nakon pada od 0,1% u aprilu. Skoro svi podaci su bili u skladu sa očekivanjima.

Godišnja stopa rasta PCE deflatora u maju iznosila 2,6%, čime se našla na najnižem nivou od marta 2021.

Stopa rasta BDP-a u SAD, prema trećoj proceni, u prvom tromesečju 2024. godine iznosila je 1,4% u odnosu na prethodno tromesečje (anualizovano), u skladu sa očekivanjima, nakon 1,3% u drugoj proceni i nakon rasta od 3,4% u četvrtom tromesečju 2023. Lična potrošnja koja čini najveći deo (više od dve trećine) BDP-a SAD povećana je za 1,5%, ispod očekivanja i podatka iz druge procene (oba su iznosila 2,0%). Stopa rasta BDP deflatora u prvom tromesečju iznosila je 3,1%, iznad očekivanja i podatka iz druge procene (oba su iznosila 3,0%).

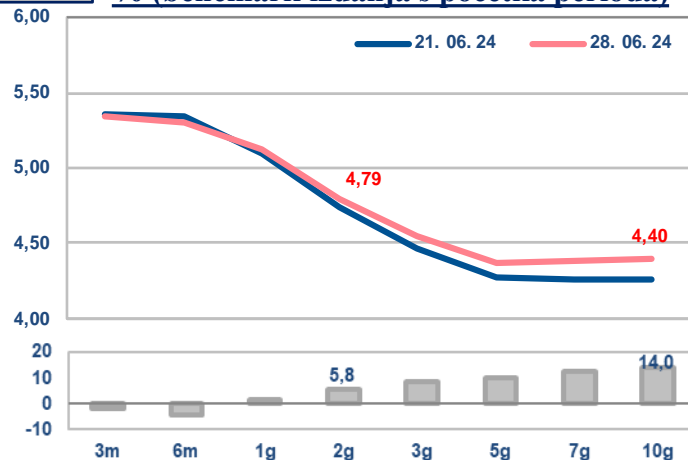
Porudžbine trajnih dobara u SAD, prema preliminarnim podacima za maj, povećane su za 0,1% u odnosu na prethodni mesec (očekivano -0,5%), nakon rasta od 0,2% u aprilu (revidirano sa 0,6%). Nove porudžbine bez transportnih sredstava smanjene su za 0,1% (očekivano 0,2%), nakon što su u aprilu na mesečnom nivou zabeležile rast od 0,4%.

Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD, tokom nedelje koja se završila 22. juna, smanjen je sa 239 hiljada na 233 hiljade (revidirano sa 238 hiljada), dok se očekivalo da iznosi 235 hiljada. Broj onih koji se kontinuirano prijavljuju za pomoć za nezaposlene u prethodnoj nedelji povećan je, osmu nedelju zaredom, sa 1,821 mln na 1,839 mln (revidirano sa 1,828 mln), dok se očekivalo da iznosi 1,810 mln.

Indeks poverenja potrošača u SAD smanjen je sa 101,3 u maju na 100,4 u junu, dok se očekivalo smanjenje na 100,0. Komponenta procene trenutne situacije povećana je sa 140,8 na 141,5, dok je komponenta očekivanja smanjena sa 74,9 na 73,0.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg. ■ promena (u baznim poenima)

1.10

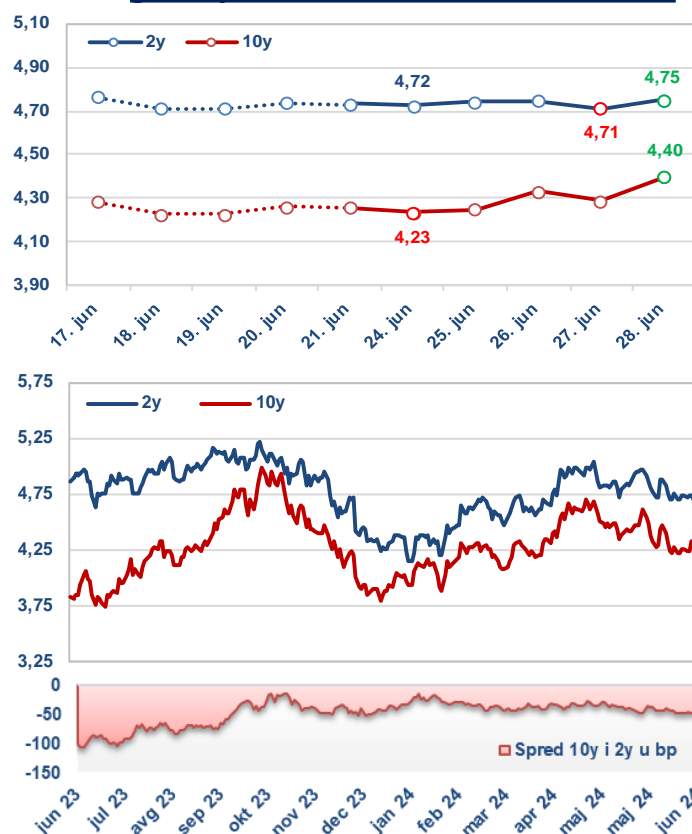
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
PCE deflator, G/G	Maj	2,6%	2,6%	2,7%
Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti, u hiljadama	22. jun	235	233	239
Porudžbine trajnih dobara, preliminarno M/M	Maj	-0,5%	0,1%	0,2%

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica povećani su duž skoro cele krive, a najviše na dužim ročnostima. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice povećan je za oko 5 b.p., na 2,83%, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 9 b.p., na 2,50%.

Prinosi su rasli u iščekivanju podataka o inflaciji u SAD (PCE) i zoni evra, kao i usled neizvesnosti oko parlamentarnih izbora u Francuskoj. Krajem nedelje prinos francuske desetogodišnje obveznice povećan je na 3,33%, a razlika između prinosa francuske i nemačke desetogodišnje obveznice dostigla je 85,2 b.p., što je bio najviši nivo od 2012. godine.

Prema anketi potrošača koju sprovodi ECB, medijalna očekivanja inflacije za narednu godinu dana u maju su smanjena sa 2,9% na 2,8%, u skladu sa očekivanjima, čime su se našla na najnižem nivou od septembra 2021. godine. Inflatorna očekivanja za naredne tri godine su takođe smanjena, sa 2,4% na 2,3%, dok se očekivalo da će ostati na nepromenjenom nivou. Očekivanja potrošača za rast BDP-a u narednoj godini dana ostala su nepromenjena, dok potrošači očekuju pad stope nezaposlenosti.

Stopa inflacije u Francuskoj, prema preliminarnim podacima, u junu je iznosila 0,1% u odnosu na prethodni mesec, u skladu sa očekivanjima i podatkom iz prethodnog meseca. U odnosu na isti mesec prethodne godine, rast je iznosio 2,5%, u skladu sa očekivanjima, a nakon što je u maju iznosila 2,6%. Usporavanje rasta potrošačkih cena je pre svega posledica smanjenja cena energenata i hrane u junu.

Spređ između francuskih i nemačkih obveznica najviši je od 2012. usled neizvesnosti oko izbora u Francuskoj

Stopa nezaposlenosti u Nemačkoj u junu je povećana sa 5,9% na 6,0%, koliko je iznosila u maju, dok se očekivalo da ostane nepromenjena. Broj nezaposlenih u junu je povećan za 19 hiljada, iznad očekivanja (15 hiljada), nakon što je u maju broj nezaposlenih povećan za 25 hiljada.

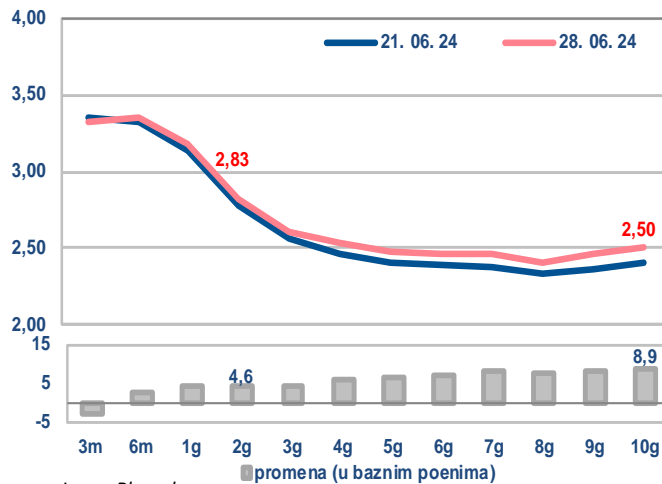
IFO indeks poslovne klime u Nemačkoj u junu je smanjen sa 89,3 na 88,6, dok je očekivan rast na 89,6. Komponenta procene trenutne situacije zadržana je na 88,3, koliko je iznosila na kraju prethodnog meseca, dok je očekivan blagi rast na 88,5. Komponenta očekivanja za narednih šest mesec, smanjena je sa 90,3 (revidirano sa 90,4) na 89,0, iako je očekivan rast na 90,7.

Indikator ekonomskog sentimenta (ESI) u junu je blago smanjen u EU (-0,2 poena, na 96,4) i u zoni evra (-0,2 poena, na 95,9). Pokazatelj očekivanja zaposlenosti (EEI) smanjen je treći mesec zaredom (-0,8 poena, na 100,4 u EU i -1,6 poena, na 99,7 u zoni evra). U EU je pad indeksa ESI u junu bio posledica manjeg poverenja u okviru sektora usluga i maloprodaje, dok je poverenje kod potrošača i u okviru sektora građevinarstva i industrije ostalo skoro nepromenjeno. Među najvećim ekonomijama EU, ESI se poboljšao u Španiji (+1,1) i Holandiji (+0,5), dok se pogoršao u Francuskoj (-0,7), Italiji (-0,7), Nemačkoj (-0,2) i Poljskoj (-0,1).

Guverner centralne banke Italije Paneta rekao je da su prisutni visoki politički i geopolitički rizici u Evropi i da ECB mora biti spremna da reaguje na njih, uprkos tome što poslednje projekcije stopa inflacije i privrednog rasta ukazuju na to da bi ECB mogla da nastavi sa ublažavanjem monetarne politike.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke u % (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg.

1.13

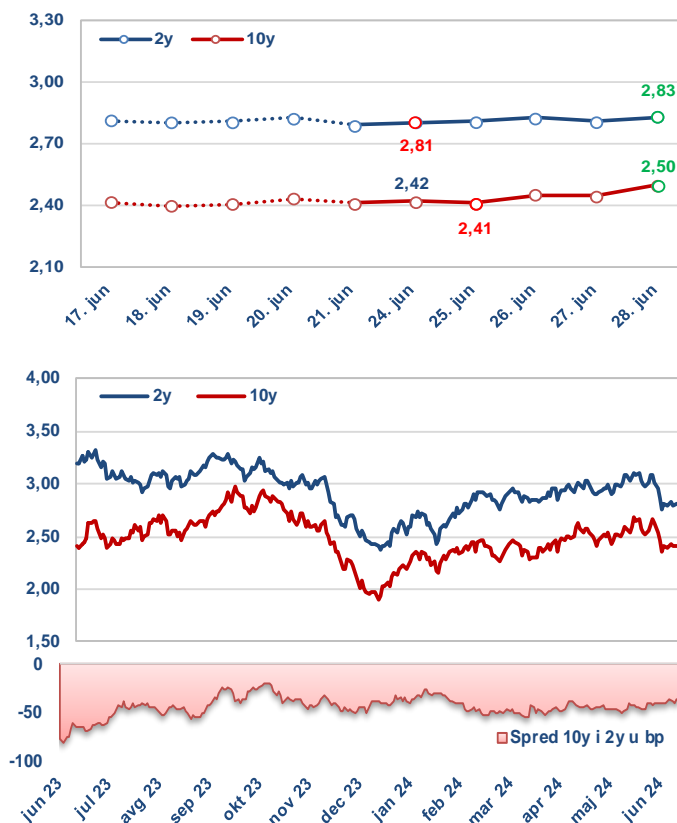
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
IFO indeks poslovne klime u Nemačkoj	Jun	89,6	88,6	89,3
Stopa nezaposlenosti u Nemačkoj	Jun	5,9%	6,0%	5,9%
Medijalna očekivanja inflacije za narednu godinu dana	Maj	2,8%	2,8%	2,9%

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

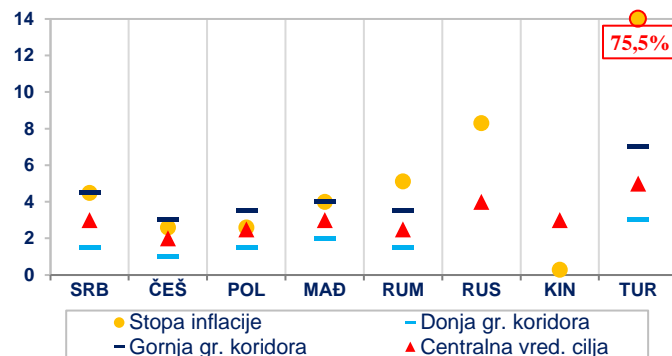
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (T2, %)*
Srbija (NBS)	6,25	-0,25	13. 6. 2024.	11. 7. 2024.	5,55
Češka (CNB)	4,75	-0,50	27. 6. 2024.	1. 8. 2024.	4,30
Poljska (NBP)	5,75	-0,25	4. 10. 2023.	3. 7. 2024.	5,75
Mađarska (MNB)	7,00	-0,25	18. 6. 2024.	23. 7. 2024.	6,50
Rumunija (NBR)	7,00	0,25	10. 1. 2023.	5. 7. 2024.	6,50
Turska (CBRT)	50,00	5,00	21. 3. 2024.	23. 7. 2024.	50,00
Rusija (CBR)	16,00	1,00	15. 12. 2023.	26. 7. 2024.	16,90
Kina (PBoC)	1,80	-0,10	15. 8. 2023.	-	-

Izvor: Bloomberg / * T3 2024. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg i sajтови centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

Centralna banka Češke smanjila je referentnu stopu za 50 b.p., na 4,75%, pri čemu su tržišni učesnici većinski očekivali smanjenje referentne stope od 25 b.p. Ovo je **peto uzastopno smanjenje referentne kamatne stope**, a četvrto od 50 b.p. Referentna stopa je od decembra smanjena za ukupno 225 b.p. Tržišni učesnici očekivali su usporavanje tempa ublažavanja monetarne politike usled ranijih izjava guvernera Aleša Mihla, u kojima je naglašavao **rizike po pitanju kretanja stope inflacije usled povišenih cena usluga**. Guverner je na konferenciji za medije istakao da je pet članova odbora glasalo za smanjenje od 50 b.p., dok su dva člana glasala za smanjenje referentne stope od 25 b.p. Istakao je da će **tempo ublažavanja monetarne politike verovatno biti smanjen na narednim sastancima**, ali i da postoji mogućnost da ciklus smanjenja referentne stope bude pauziran u slučaju potrebe.

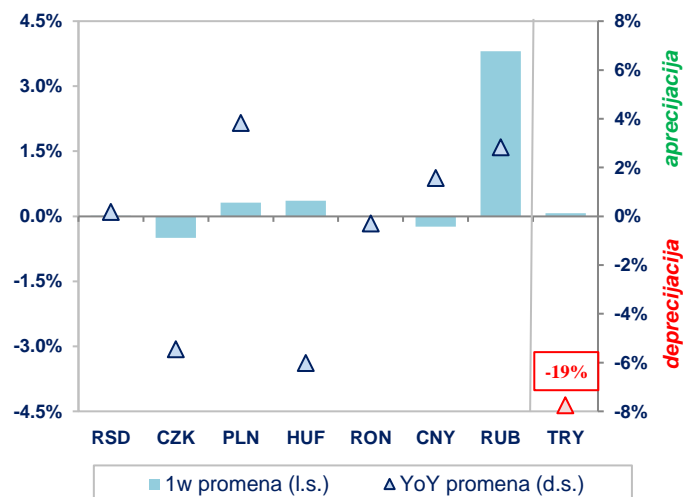
Centralna banka Turske zadržala je referentnu stopu na nivou od 50,00%, u skladu sa očekivanjima analitičara. Ovo je treći uzastopni sastanak na kome je referentna stopa zadržana na nepromenjenom nivou. U saopštenju se navodi da su **i dalje prisutni inflacioni pritisci u Turskoj**, uzrokovani cenama usluga, inflacionim očekivanjima, geopolitičkim rizicima i cenama hrane, pri čemu je naglašeno da se **početak procesa smanjenja stope inflacije očekuje u drugoj polovini godine**. Ponovljeno je da će monetarna politika biti pooštrena u slučaju da se pogoršaju inflatorni uslovi.

U toku izveštajnog perioda za posmatrane zemlje objavljeni su sledeći makroekonomski podaci:

- **Stopa inflacije u Poljskoj je u junu prema preliminarnoj proceni iznosila 2,6% YoY** (0,1% MoM) i nalazi se blago iznad podatka iz maja od 2,5% YoY (0,1% MoM), u skladu sa očekivanjem analitičara. **Stopa inflacije u Poljskoj se od februara ove godine nalazi unutar granica ciljanog koridora centralne banke** (2,5% YoY ± 1,0 p.p.).
- **Stopa rasta BDP-a u Češkoj je u prvom tromesečju 2024. godine iznosila 0,3% YoY** (0,2% QoQ), što je blago iznad preliminarne procene (0,2% YoY / 0,3% QoQ) i nivoa iz četvrtog tromesečja 2023. godine od 0,0% YoY (0,2% QoQ).
- Stopa rasta industrijske proizvodnje je u Rusiji u maju iznosila 5,3% YoY.

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (s dospećem 2032. godine)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija	5,660	0,0	-47,0
Češka	4,089	-2,0	-9,7
Poljska	5,616	-4,8	-14,1
Mađarska	6,785	-4,5	-25,0
Rumunija	6,805	-3,7	15,2
Turska	26,380	34,0	1601,0
Kina	2,165	-5,5	-56,5

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Refinitiv) i Srbiju (podaci CRHoV sa sekundarnog tržišta).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je zabeležila rast od **0,23%** i kretala se u rasponu od 2.299,81 do 2.331,76 američkih dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

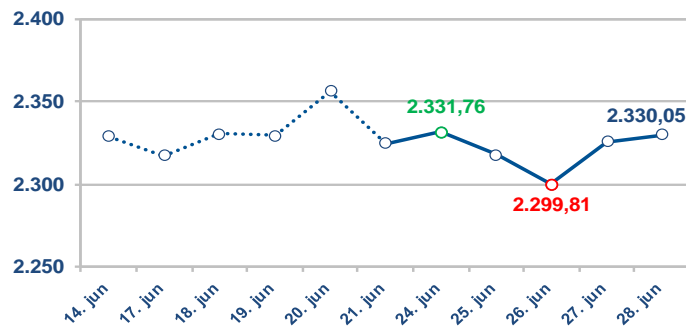
Na rast cene zlata (izraženije od polovine posmatrane nedelje) značajno su uticali: eskalacije tenzija na Bliskom istoku (pretnje Hezbolaha novim napadima na izraelske gradove i upozorenje Kipru, članici EU, da bi mogao biti meta zbog podrške Izraelu); povećana tražnja ETF fondova, centralnih banaka i potrošača u Aziji oko kupovine zlata u fizičkom obliku; pad vrednosti dolara i stopa prinosa na državne HoV SAD, kao i naznake stabilizovanja inflacije uz povećanu verovatnoću smanjenja stope FED-a u septembru (68% u odnosu na 64% pre objave podataka o inflaciji, prema *CME FedWatch tool*).

Cena zlata porasla za 0,23% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 2.330,05 dolara po unci

Na usporavanje rasta cene zlata značajno su uticale izjave pojedinih predstavnika FED-a o efikasnosti postojeće monetarne politike, da je potrebno da se neko vreme zadrže referentne kamatne stope da bi se inflacija dodatno ohladila i stavila pod kontrolu kao deo procesa kojim bi se u nekom trenutku moglo započeti i sa smanjenjem kamatnih stopa (trenutno zadržavanje, pa čak i spremnost da se povećaju troškovi zaduživanja ako bude potrebe, vodi ka višim kamatama koje povećavaju oportunitetni trošak držanja zlata kao nekamatonsne klase aktive).

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda zabeležen je rast cene nafte tipa brent od **1,37%**, koja se kretala u rasponu od 85,01 do 86,41 dolar po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg*).

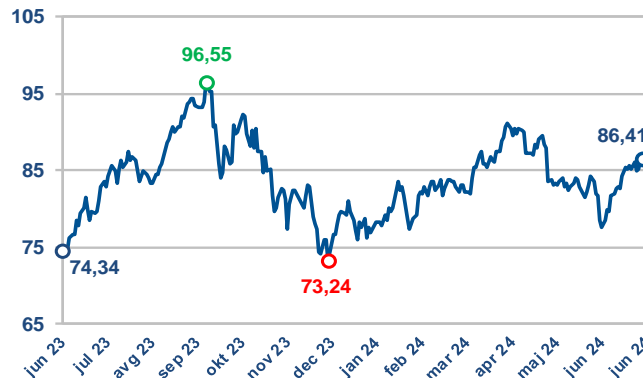
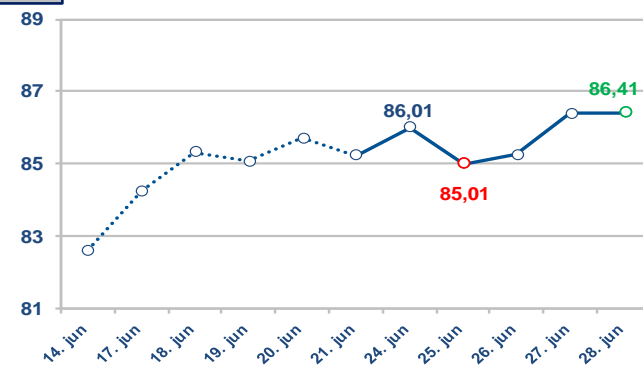
Na rast cene nafte uticali su sledeći faktori: pojačane tenzije na Bliskom istoku i Ukrajini (napadi Huta na brodove u Crvenom moru, eskalacija sukoba između Izraela i Libana, napadi ukrajinskih dronova na naftnu infrastrukturu Rusije), koje bi mogle izazvati problem globalnog snabdevanja; smanjen nivo proizvodnje uz pad zaliha nafte u SAD na početku letnje sezone putovanja i pred očekivani toplotni talas, koji bi mogao izazvati povećanje tražnje za energentima; očekivanja da će nakon objavljivanja poslednjih podataka o inflaciji FED uskoro početi da snižava kamatne stope, kao i smanjen broj operativnih naftnih i gasnih platformi u SAD, po podacima kompanije *Baker Hughes*.

Cena nafte porasla za 1,37% i na kraju posmatranog perioda iznosila 84,41 dolar po barelu

Na ograničenje daljeg rasta cene nafte uticali su: neizvesnost oko globalne potražnje za naftom usled sve obilnije ponude; povećan uvoz sirove nafte u SAD iz Kanade i Latinske Amerike na dvogodišnjem maksimalnom nivou i pored slabije tražnje; izveštaj Američke agencije za informacije o energetici (*EIA*) da su zalihe benzina u SAD zabeležile iznenađujući skok, kao i izjave pojedinih predstavnika FED-a da postojeća monetarna politika funkcioniše, ali da je potrebno da se više kamatne stope zadrže neko vreme da bi se inflacija dodatno ohladila i stavila pod kontrolu.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.